

статистиката. Не успя, защото приложната универсализация на тази научна област, налице по принцип още към началото на наскоро отминалото двадесето столетие, не беше последвана от езикова универсализация.

И най-после - един апостроф! Агресиран е към досадна особеност на диалектиката на информационно-технологичната революция. Революцията виждаме да прониква във всички ниши и ъгли на дейността на съвременната наука и управленската практика. От една страна, светът е свидетел на неугържимо разрастване на производството на програмни продукти при геометрически увеличаваща се скорост на бързодействащи машини. От друга страна, сме изложени на все по-трудно устойчиво изкушение да използваме програмните продукти, бих казал, лековато. Те сами по себе си са полезни - особено ако са разработени адекватно в рамките на теорията на познанието; превръщат се обаче в източник на псевдопознание, щом се разчита, че машината е в състояние сама да различава обикновения относителен дял от същинска вероятност, баналната средна аритметична - от математическо очакване, баналната корелация - от реално съществуващ закон на каузална връзка. Оставен на себе си, този дефицит на критично-познавателен потенциал у машината е способен да произвежда лишени от смисъл пресмятания на стандартни грешки, проверки на хипотези и какви ли не още фиктивни приложения на една иначе солидна наука, каквато е математическата теория на вероятностите.

Духът не напират ли да излети от бутилката? Ако можем да гледаме с някакъв оптимизъм към бъдещето, то негов - на оптимизма - носител може да бъде увереността, че тъкмо производството на такива числени резултати и изводи, които са очебийно нелепи, ще наложи на обществената практика да излъчи ново поколение от разработвачи и приложници на математически методи-алгоритми, *партниращо* с разум и дисциплина на машините и наред с това ясно съзнаващо, че в миналото тези методи са наричани "статистически" само повърхностно.

Приета за печат на 15.11.2001 г.